

שמות לה ויקהל

וַיֹּאמֶר קְרָאוּ בְּקוֹל-גְּדוֹל כִּי-אֱלֹהִים הוּא כִּי שִׁיחַ וְכִי-שִׁיג לוֹ וְכִי-דָרַךְ לוֹ אוֹלֵי יִשָּׁן הוּא וַיִּקַּץ: (כח) וַיִּקְרָאוּ בְּקוֹל גְּדוֹל וַיִּתְגַּדְּדוּ כַּמִּשְׁפָּטָם בַּחֲרָבוֹת וּבַכְּרִמְחִים עַד-שִׁפְךָ-דָם עֲלֵיהֶם: (כט) וַיְהִי כַּעֲבֹר הַצְּהָרִים וַיִּתְנַבְּאוּ עַד לַעֲלוֹת הַמִּנְחָה וְאִין-קוֹל וְאִין-עֲנָה וְאִין קֶשֶׁב: (ל) וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶו לְכֹל-הָעָם גִּשּׁוּ אֵלַי וַיִּגְשׁוּ כָל-הָעָם אֵלָיו וַיִּרְפָּא אֶת-מִזְבַּח יְהוָה הַהָרוּס: (לא) וַיִּקַּח אֵלֵיהֶו שְׁתֵּים עָשָׂרָה אַבְנִים כַּמִּסְפָּר שִׁבְטֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל הָיָה דְבַר-יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יְהִיָּה שְׁמֶךָ: (לב) וַיִּבְנֶה אֶת-הָאֲבָנִים מִזְבַּח בְּשֵׁם יְהוָה וַיַּעַשׂ תְּעֵלָה כְּבֵית סֹאתִים זָרַע סָבִיב לְמִזְבַּח: (לג) וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הָעֵצִים וַיִּנְתַּח אֶת-הַפָּר וַיִּשֶׂם עַל-הָעֵצִים: (לד) וַיֹּאמֶר מֵלֹאוֹ אַרְבַּעַה כַּדִּים מַיִם וַיִּצְקוּ עַל-הַעֲלָה וְעַל-הָעֵצִים וַיֹּאמֶר שָׁנוּ וַיִּשְׁנוּ וַיֹּאמֶר שִׁלְשׁוּ וַיִּשְׁלְשׁוּ: (לה) וַיִּלְכוּ הַמַּיִם סָבִיב לְמִזְבַּח וְגַם אֶת-הַתְּעֵלָה מִלֵּא-מַיִם: (לו) וַיְהִי | בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וַיֵּשֶׁשׂ אֵלֵיהֶו הַנְּבִיאָ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל הַיּוֹם וַיִּזְעַ כִּי-אַתָּה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל וְאֲנִי עַבְדְּךָ וּבַדְּבָרֶיךָ וּבַדְּבָרֶיךָ עָשִׂיתִי אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: (לז) עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי וַיִּדְעוּ הָעָם הַזֶּה כִּי-אַתָּה יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה הַסַּבְּתָ אֶת-לְבָבְךָ אַחֲרָנִית: (לח) וַתִּפְּלֵ אֲשֶׁר-יְהוָה וַתֹּאכַל אֶת-הַעֲלָה וְאֶת-הָעֵצִים וְאֶת-הָאֲבָנִים וְאֶת-הָעֶפֶר וְאֶת-הַמַּיִם אֲשֶׁר-בַּתְּעֵלָה לַחֲכָה: (לט) וַיֵּרָא כָּל-הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל-פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:

שמות לה ויקהל

לָה א וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת-כָּל-עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אִתְּכֶם: ב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְהִיָּה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לִיהוָה כָּל-הָעֲשִׂיָּה בּוֹ מְלֶאכֶה יוֹמֵת: ג לֹא-תַבְּעֵרוּ אֲשׁ בְּכָל מְשֻׁבְּתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת: ד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-כָּל-עֵדֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: ה קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לִיהוָה כֹּל נָדִיב לְבָו יְבִיָּאָה אֶת תְּרוּמַת יְהוָה

אונקלוס

(א) וּכְנִשׁ מֹשֶׁה ית כל כְּנִישְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לְהוֹן אֵלִין פְּתַגְמִיָּא דְּפַקְדִּי יִי לְמַעַבְדִּי יְתַהוֹן: (ב) שְׁתָּא יוֹמִין תַּתְּעַבִּיד עֵיבִידְתָּא וּכְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה יְהִי לְכוֹן קוֹדֶשׁא שְׁבָא שַׁבְּתָא קָדָם יִי כָּל דִּיעַבִּיד בֵּיה עֵיבִידְתָּא יְתַקְטִיל: (ג) לֹא תַבְּעֵרוּן אִישְׁתָּא בְּכָל מוֹתְבְּנִיכוֹן בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָּא: (ד) וְאָמַר מֹשֶׁה לְכֹל כְּנִישְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימְרֵי דִין פְּתַגְמָא דְּפַקִּיד יִי לְמִימְרֵ: (ה) סְבוּ מְנַכוֹן אֶפְרֹשׁוֹתָא קָדָם יִי כָּל דִּיתְרַעִי לְבִיה יִיתִי ית אֶפְרֹשׁוֹתָא קָדָם יִי א. לפני. ב. לפני.

רש"י

לָה (א) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה. למחרת יום הכפורים כשירד מן ההר, והוא לשון הפעיל, שאינו חוסף אנשים צדיים, אלא הן נאספים על פי דבורו, ותרגומו וְאֶכְנֵשׁ: (ב) שֵׁשֶׁת יָמִים. הקדים להם אזוהרת שבת לנווי מללכת המשכן, לומר, שאינו דוחה את השבת: (א) לָה תַבְּעֵרוּ אֲשׁ. יש מרבותינו אומרים, הצערה ללאו יללכת, ויש אומרים לחלק יללכת: (ד) זה הדבר אשר צוה ה'. לי לאמר לכם: (ה) נדיב לבו. על שם שלזו נדבו קרוי נדיב לבו. כבר פירשתי נדבת המשכן ומללכתו במקום נוואלכת: (א) לָה מקורי רש"י

אונקלוס

דְּהָבָא וְכֶסֶף וְנִחְשֵׁת: (ו) וְתִכְלֵת
 וְאֶרְגָּמָן וְצִבְעֵי זְהוּרִי וְבוּץ וּמַעֲזִי:
 (ז) וּמִשְׁכֵי דְדִכְרִי מִסְמְקֵי וּמִשְׁכֵי
 דְּסִסְגוּנָא וְאֶעִי שִׁיטִין: (ח) וּמִשְׁחָא
 לְאַנְהָרוּתָא וּבוּסְמִיָּא לְמִשַׁח רְבוּתָא
 וְלִקְטוֹרֶת בּוּסְמִיָּא: (ט) וְאֶבְנֵי בּוֹרְלָא
 וְאֶבְנֵי אֶשְׁלָמוּתָא לְשִׁקְעָא בְּאֶפְרָדָא
 וּבְחֹשֶׁנָּא: (י) וְכָל חִפְיָמֵי לְבָא
 דְּבִכּוֹן יִיתוּן וְעֵבְדוּן יֵת כָּל דְּפִקִיד
 יִי: (יא) יֵת מִשְׁפָּנָא יֵת פְּרִסְיָה
 יֵת חוּפְאִיָּה יֵת פּוֹרְפוּהִי יֵת
 דְּפוּהִי יֵת עֲבָרוּהִי יֵת עֲמוּדוּהִי יֵת
 סְמְכוּהִי: (יב) יֵת אֶרְוּנָא יֵת אֶרִיחוּהִי
 יֵת כְּפּוֹרְתָא יֵת פְּרוּכְתָא דְּפָרְסָא:
 (יג) יֵת פְּתוּרָא יֵת אֶרִיחוּהִי יֵת
 כָּל מְנוּהִי יֵת לַחַם אֶפְיָא: (יד) יֵת
 מְנַרְתָּא דְּאַנְהוּרִי יֵת מְנַהָא יֵת
 בּוּצִינְהָא יֵת מִשְׁחָא דְּאַנְהָרוּתָא:
 (טו) יֵת מְדַבְחָא דְּקִטּוֹרֶת בּוּסְמִיָּא
 יֵת אֶרִיחוּהִי יֵת מִשְׁחָא דְּרְבוּתָא
 יֵת קִטּוֹרֶת בּוּסְמִיָּא יֵת פְּרָסָא
 דְּתִרְעָא לְתִרְעָא מִשְׁכָּנָא: (טז) יֵת
 מְדַבְחָא דְּעֻלְתָּא יֵת סְרָדָא דְּנִחְשֵׁת
 דִּילִיָּה יֵת אֶרִיחוּהִי יֵת כָּל מְנוּהִי
 יֵת פִּיּוּרָא יֵת בְּסִיסְיָה: (יז) יֵת
 סְרָדֵי דְּרִתָּא יֵת עֲמוּדוּהִי יֵת
 סְמְכָהָא יֵת פְּרָסָא דְּתִרְעָא דְּרִתָּא:
 ג. וצבע אדום. ד. רב גוונים. ה. לשקע.
 ו. בשמים. ז. בסיטו.

זֶהָב וְכֶסֶף וְנִחְשֵׁת: ו וְתִכְלֵת וְאֶרְגָּמָן וְתוֹלְעַת
 שְׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: ז וְעֹרֹת אֵילִם מְאֹדִּים
 וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וְעִצֵי שִׁטִּים: ח וְשֶׁמֶן לְמֵאֹר
 וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטוֹרֶת הַסְּמִים:
 ט וְאֶבְנֵי־שֹׁהַם וְאֶבְנֵי מְלֵאִים לְאֶפֶד וְלַחֲשׁוֹן:
 י וְכָל־חֲכָמֵי לֵב בְּכֶם יָבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת כָּל־
 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: יא אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־אֹהֶלוֹ
 וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קַרְסוֹ וְאֶת־קַרְשָׁיו אֶת־בְּרִיחָיו
 בְּרִיחוֹ כְּתִיב אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו: יב אֶת־
 הָאָרֶן וְאֶת־בְּדָיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פְּרֻכַת הַמִּסְכָּה:
 יג אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בְּדָיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת
 לֶחֶם הַפָּנִים: יד וְאֶת־מְנַרְת הַמֵּאֹר וְאֶת־
 כְּלֵיהָ וְאֶת־נִרְתִיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמֵּאֹר: טו וְאֶת־
 מִזְבַּח הַקְּטוֹרֶת וְאֶת־בְּדָיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
 וְאֶת קְטוֹרֶת הַסְּמִים וְאֶת־מִסְךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח
 הַמִּשְׁכָּן: טז אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר
 הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בְּדָיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־
 הַכִּיּוֹר וְאֶת־כַּנּוֹ: יז אֶת קַלְעֵי הַחֲצִיר אֶת־
 עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת מִסְךְ שַׁעַר הַחֲצִיר:

רש"י

וְאֶת שֶׁמֶן הַמֵּאֹר. אף הוּא לְרִיךְ חֲכָמֵי לֵב, שֶׁהוּא
 מִשְׁנֵה מִשְׁאֵר שְׂמִינִים, כְּמוֹ שֶׁמְפּוֹרֵשׁ בְּמִנְחוֹת (פ"ו ע"א),
 מִגְרַגְרוֹ זֵרַשׁ הַזֵּית, וְהוּא כְּמִית וּזְךְ: (טו) מִסְךְ
 הַפֶּתַח. וּלְוֹן שְׁלֹפְנֵי הַמִּזְרָח, שֶׁלֹא הָיוּ שֵׁם קִרְשִׁים
 וְלֹא יִרְעוֹת: (יז) אֶת עַמֻּדָיו וְאֶת אֲדָנֶיהָ. הָרִי חֲזַר
 קָרוֹי כֹּאן לְשׁוֹן זָכָר וּלְשׁוֹן נְקִיבָה, וְכֵן דְּבָרִים הִרְצָה:
 וְאֶת מִסְךְ שַׁעַר הַחֲצִיר. וּלְוֹן פְּרוֹשׁ לְלֹד הַמִּזְרָח
 עֲשֵׂרִים אַמָּה אֲמַנְעִיּוֹת שֶׁל רוּחַ הַחֲזַר שֶׁהִיא חֲמִשִּׁים
 רַחֵב, וְסִתּוּמִין הֵימָנוּ לְלֹד כְּפוֹן ע"ו אַמָּה, וְכֵן לְדְרוֹם,
 שֶׁאֵמֶר וְחִמֵּשׁ עֲשָׂרָה אַמָּה קָלְעִים לְפֶתַח (לעיל כ"ד):

(יא) אֶת הַמִּשְׁכָּן. יִרְעוֹת הַתַּחֲתוֹנוֹת הַנִּרְחָוֹת צְמוּכוֹ
 קְרוּיָם מִשְׁכָּן: אֶת אֹהֶלוֹ. הוּא אֵהָל יִרְעוֹת עִזִּים
 הַעֲשׂוּי לְגַג: וְאֶת מִכְסֵהוּ. מִכְסֵה עוֹרוֹת הָאֵילִים
 וְהַתַּחֲשִׁים: (יב) וְאֶת פְּרוּכַת הַמִּסְכָּה. פְּרוּכַת הַמִּנְחִילָה.
 כָּל דְּבַר הַמְּגִין צִיָּן מִלְּמַעְלָה צִיָּן מִכְּנֶגֶד קְרוּי מִסְךְ
 וְסִכָּךְ, וְכֵן שִׁקְף צֵעֵדוֹ (אִיב"ח א'), הִנְנִי עָף אֶת דְּרָכָךְ (הוֹשֵׁעַ ב'
 ח): (יג) לֶחֶם הַפָּנִים. כִּזְר פִּירְשָׁתִּי (לעיל כ"ה כ"ח) עַל
 שֵׁם שֶׁהָיוּ לוֹ פָּנִים לְכֹאֵן וּלְכֹאֵן, שֶׁהִיא עֲשׂוּי כְּמִין תִּיבָה
 פְּרוּנָה: (יד) וְאֶת כְּלֵיהָ. מִלְּקַחִים וּמִתַּחֲמוֹת: נִרְתִיהָ.
 לְוִינִי"ש בְּלַע"ו, צוּיכִים שֶׁהֵשֵׁמֶן וְהַפִּתִילוֹת נִתּוּנִין בָּהֶן:

אונקלוס

יח אֶת־יְתֵדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יְתֵדֹת הַחֹצֵר וְאֶת־
 מִיתְרֵיהֶם: יט אֶת־בְּגְדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרֵת בְּקֹדֶשׁ
 אֶת־בְּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בְּגְדֵי בָנָיו
 לְכַהֵן: כ וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי
 מֹשֶׁה: שני כא וַיָּבֹאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִשְׁאַל לְבֹ
 וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת
 יְהוָה לְמִלְאֶכֶת אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבְגְדֵי
 הַקֹּדֶשׁ: כב וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל־הַנָּשִׁים כָּל
 נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וְנָזֶם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל־
 כְּלֵי זָהָב וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפֶת זָהָב
 לַיהוָה: כג וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצָא אֹתוֹ תְּכֵלֶת
 וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת אֵילִם
 מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ: כד כָּל־מְרִים
 תְּרוּמַת כֶּסֶף וּנְחָשֶׁת הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה
 וְכָל אֲשֶׁר נִמְצָא אֹתוֹ עֵצִי שֹׁטִים לְכָל־מִלְאֶכֶת
 הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ: כה וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בִּידֵיהָ
 טוֹו וַיָּבִיאוּ מִטּוֹה אֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן
 אֶת־תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ: כו וְכָל־הַנָּשִׁים
 אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בְּחֶכְמָה טוֹו אֶת־הָעִזִּים:

(יח) ית סכי משכנא וית סכי
 דדרתא וית אטוניהון: (יט) ית
 לבושי שמושא" לשמשא בקודשא
 ית לבושי קודשא לאהרן כהנא וית
 לבושי בנוהי לשמשא: (כ) ונפקו
 כל כנישתא דבני ישראל מן קדם
 משה: (כא) ואתו כל גבר דאתרעי
 לביה וכל די אשלמת רוחיה
 יתיה איתיאו ית אפרשותא קדם יי
 לעבידת משפן זמנא ולכל פולחניה
 וללבושי קודשא: (כב) ומיתן גבריא
 על נשיא כל דאתרעי לביה איתיאו
 שירין ושכין ועזקן ומחונן כל
 מן דדהב וכל גבר דארים ארמות
 דהבא קדם יי: (כג) וכל גבר
 דאשתכח עמיה תכלא וארגונא
 וצבע זהורי ובוץ ומעזי ומשכי
 דדכרי מסמקי ומשכי ססגונא
 איתיאו: (כד) כל דארים ארמות
 כסף ונחש איתיאו ית אפרשותא
 קדם יי וכל דאשתכח עמיה אעי
 שטין לכל עיבידת פולחנא איתיאו:
 (כה) וכל אתתא חכימת לבא בידהא
 מעזלא ומיתן פד עזיל ית תכלא וית
 ארגונא ית צבע זהורי וית בוצא:
 (כו) וכל נשיא דאתרעי לבהן
 עמהן בחוכמא עזלן ית מעזיא:

ח. שימוש. ט. לשמש. י. שהתרצה.
 כ. השלימה. ל. לפני. מ. שהתרצה לבו.
 נ. לפני. ס. וצבע אדום. ע. רב צבעים.
 פ. לפני. צ. אדום. ק. שהתרצה.
 ר. עמן.

רש"י

הוא, נתון כנגד אותו מקום לאשה, ורבותינו פירשו
 (שנת מד ע"א) שם כוונתו, כאן מקום זמנה: (כג) ובכל איש
 אשר נמצא אתו. תכלת או ארגמן או תולעת שני או
 עורות חילים או תחשים, כולם הביאו: (כו) וכל הנשים
 העזים. היא היתה אומנות ימירה, שמעל גצי העזים
 היו טווין אותם:

(יח) יתדת. לתקוע ולקשור זהם סופי היריעות צארן,
 שלא ינעו צרות: מיתריהם. חצלים לקשור:
 (יט) בגדי השרד. לכסות הארון והשלחן והמנורה
 והמוזבחות צענת סילוק מסעות: (כב) על הנשים.
 עם הנשים, וסמוכין אליהם: חח. הוא תכשיט של זהב
 עגול, נתון על הזרוע, והוא הצמיד: וכומז. כלי זהב

מקורי רש"י

ע"א: גדולה חכמה שנאמרה בעליונות יותר משנאמרה בתחונות
 דאילו בתחונות כתיב וכל אשה חכמת לב בידיה טו ואילו
 בעליונות כתיב וכל הנשים אשר לבן אותנה בחכמה טו
 את העזים.

ב. עי' במדבר רבה (פרשה יב פסקה טז): שמחו כל ישראל
 במלאכת המשכן, והביאו בשמחה כל נדבה ובזריות. ראה מה
 כתיב (שמות לה) ויבאו האנשים על הנשים, שהיו דוחקות זה
 על זה ובאים אנשים ונשים בערבוביא. ג. עי' שבת (צט

אונקלוס

(כז) וְרַבְרַבִּיא אִיתִיאוּ ית אבני
 בורלא וית אבני אשלמותא
 לשקעא^ט באיפודא ובחושנא:
 (כח) וית בוסמא וית משחא
 לאנהרותא ולמשחא דרבותא
 ולקטורת בוסמא: (כט) כל גבר
 ואתתא דאתרעיה לבהון עמהון^א
 לאיתאה לכל עיבידתא די פקיד יי
 למעבד בידא דמשה איתיאו בני
 ישראל נדבתא קדם^ב יי: (ל) ואמר
 משה לבני ישראל חזו דרביי יי
 בשום בצלאל בר אורי בר חור
 לשבטא דיהודה: (לא) ואשלים
 עמיה רוח נבואה מן קדם^ג יי
 בחכמתא בסוכלתנא ובמדע ובכל
 עיבידא: (לב) ולא לפא אומנון^ד
 למעבד בדהבא ובכסף ובנחשת:
 (לג) ובאומנות אבן טבא לאשלמא^ה
 ובנגרות אעא למעבד בכל
 עיבידת אומנון^ו: (לד) ולא לפא^ז
 יהב בלביה הוא ואהליאב בר
 אחיסמן לשבטא דדן: (לה) אשלים

כז והנשאים הביאו את אבני השם ואת אבני
 המלאים לאפוד ולחשן: כח ואת הבשם ואת
 השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת הפמים:
 כט כל איש ואשה אשר נדב לבם אתם להביא
 לכל המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד משה
 הביאו בני ישראל נדבה ליהוה: פ שלישי שני כשהן
 מחוברין ל ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא
 יהוה בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה
 יהודה: לא וימלא אתו רוח אלהים בחכמה
 בתבונה ובדעת ובכל מלאכה: לב ולחשב
 מחשבת לעשת בזהב ובכסף ובנחשת:
 לג ובחרשת אבן למלאות ובחרשת עין לעשות
 בכל מלאכת מחשבת: לד ולהורת נתן בלבו
 הוא ואהליאב בן אחיסמן למטה דן: לה מלא

ש. לשקע. ת. שהתרצה. א. עמן. ב. לפני. ג. שגידל. ד. והשלים אותו ברוח נבואה לפני. ה. וללמד אומנים. ו. ובאומנות.
 ז. טובה להשלים. ח. האומנים. ט. וללמד.

רש"י

התנדצו צחוכת המוצח תחלה, ולפי שנתעללו מתחלה,
 נחסרה אות משמם, והנשאם כתיב: (ל) חור. צנה
 של מרים היה: (לד) ואהליאב. משצט דן, מן
 הירודין שצצטים, מצני השפחות, והשוהו המקום
 לצלאל למלאכת המשכן, והוא מגדולי השצטים,
 לקיים מה שנאמר, ולא נפר שוע לפני דל (איז
 ד יט):

(כז) והנשאים הביאו. אמר ר' נתן, מה ראו
 נשיאים להתנדצ צחוכת המוצח צחלה, וצמלכת
 המשכן לא התנדצו צחלה, חלל כן אמרו נשיאים,
 יתנדצו לצור מה שמתנדצים, ומה שמחסיין אנו
 משלימין אותם, כיון שהשלימו לצור את הכל, שנאמר
 והמלאכה היתה דים (לקמן לו ז), אמרו נשיאים מה
 עלינו לעשות, הביאו את חצני השם וגו', לכך

מקורי רש"י

והנשיאים חסר יו"ד כיון שנגמר המשכן הקדימו והביאו קרבן
 בזריות. ה. שמות רבה (פרשה א סי' יז): ויקח לו כלב את אפרת
 [ותלד לו את חור] זו מרים, למה נקרא שמה אפרת שפרו ורבו
 ישראל על ידיה. ו. עי' שמות רבה (פרשה מ פסקה ד): א"ר אבא
 בר חייא שהדל שבשכטים מדבק לו א"ר חנינא בן פזי אין לך גדול
 משבט יהודה ואין לך ירוד משבט דן שהיה מן הלחינות, ומה כתיב
 בו (בראשית מו) ובני דן חושים, אמר הקב"ה יבא ויזדווג לו שלא
 יהו מבזין אותו ושלא יהא אדם רוחו גסה עליו, לפי שהגדול והקטן
 שוין לפני המקום. בצלאל משל יהודה ואהליאב מן והוא מזדווג
 לו. אמר ר' חנינא, הגדול והקטן שוים לעולם. אל יהא אדם מניח
 בצרו, המשכן בשני שבטים אלו נעשה וכן המקדש שלמה מיהודה
 וחירם (מלכים א ז) בן אשה אלמנה ממטה נפתלי.

ד. עי' ספרי נשא (פיסקא מה): ר' נתן אומר וכי מה ראו נשיאים
 להתנדב לכתחילה ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחילה אלא כך
 אמרו נשיאים יתנדבו ישראל מה שמתנדבים ומה שמחסירים אנו
 משלימים כיון שראו נשיאים שהשלימו ציבור את הכל שנאמר
 (שמות לו) והמלאכה היתה דים אמרו הנשיאים מה עלינו לעשות
 שם לה והנשיאים הביאו את אבני השוהם לכך התנדבו בו תחילה.
 ועי' במדבר רבה (פרשה יב סי' טז): בקשו הנשיאים להביא נדבתם
 ולא יכלו שכבר צוה משה ויעבירו קול במחנה וגו' והיו הנשיאים
 מצירים על שלא זכו בנדבת המשכן אמרו הואיל ולא זכינו בנדבת
 המשכן ניתן בבגדי כהן גדול הה"ד הנשיאים הביאו את אבני
 השוהם וגו' אמר הקדוש ברוך הוא בני שנזדרזו יכתב שהביאו
 והותר והנשיאים שנתעצלו חיסר את אחת משמם שכן כתיב

אונקלוס

אתם חכמת-לב לעשות כל-מלאכת חרש וחשב
 ורקם בתכלת ובארגמן בתולעת השני ובשש
 וארג עשי כל-מלאכה וחשבי מחשבת:
 לו א ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם-לב
 אשר נתן יהוה חכמה ותבונה בהמה לדעת
 לעשות את-כל-מלאכת עבדת הקדש לכל אשר-
 צוה יהוה: ב ויקרא משה אל-בצלאל ואל-
 אהליאב ואל כל-איש חכם-לב אשר נתן יהוה
 חכמה בלבבו כל אשר נשאו לבו לקרבה אל-
 המלאכה לעשות אתה: ג ויקחו מלפני משה את
 כל-התרומה אשר הביאו בני ישראל למלאכת
 עבדת הקדש לעשות אתה והם הביאו אליו עוד
 נדבה בפקר בפקר: ד ויבאו כל-החכמים העשים
 את כל-מלאכת הקדש איש-איש ממלאכתו
 אשר-המה עשים: ה ויאמרו אל-משה לאמר
 מרבים העם להביא מדי העבדה למלאכה
 אשר-צוה יהוה לעשות אתה: ו ויצו משה
 ויעבירו קול במחנה לאמר איש ואשה אל-
 יעשו-עוד מלאכה לתרומת הקדש ויכלא העם
 מהביא: ז והמלאכה היתה דים לכל-המלאכה
 לעשות אתה והותר: ח רביעי ח ויעשו כל-חכם-
 לב בעשי המלאכה את-המשכן עשר יריעת שש
 משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבים
 מעשה חשב עשה אתם: ט ארד היריעה האחת

עמהון חפירות לבא למעבד כל
 עיבדת נגר ואומן וצירי בתכלא
 ובארגונא בצבע זהוריל ובכנפא
 ומחי עבדי כל עיבדא ומלפי
 אומנן: (א) ועבד בצלאל ואהליאב
 וכל גבר חכים לבא דיהב יי
 חוכמתא וסוכלתנותא בהון למידע
 למעבד ית כל עיבדת פולחן
 קודשא לכל די פקיד יי: (ב) וקרא
 משה לבצלאל ולאהליאב ולכל
 גבר חכים לבא דיהב יי חוכמתא
 בלביה כל דיתרעי לביה למקרב
 לעיבדתא למעבד יתה: (ג) ונסבו
 מן קדם משה ית כל אפרשותא
 דאיתאו בני ישראל לעיבדת
 פולחן קודשא למעבד יתה ואינון
 מיתן ליה עוד נדבתא בצפר
 בצפר: (ד) ואתו כל חפמיא
 דעבדין ית כל עיבדת קודשא
 גבר גבר מעיבדתיה דאנון עבדין:
 (ה) ואמרו למשה למימר מסגן עמא
 לאיתאה מיסת פולחנא לעיבדתא
 דפקיד יי למעבד יתה: (ו) ופקיד
 משה ואעברו כרוזי במשריתא
 למימר גבר ואתתא לא יעבדון
 עוד עיבדתא לאפרשות קודשא
 ופסק עמא מלאיתאה: (ז) ועיבדתא
 הות מיסת לכל עיבדתא למעבד
 יתה ויתרת: (ח) ועבדו כל
 חפמי לבא בעבדי עיבדתא ית
 משכנא עסר יריען דבוץ שזיר
 ותכלא וארגונא בצבע זהוריל
 צורתו כרובין עובד אומן עבד
 יתהון: (ט) אורכא דיריעתא קדא
 י. להשלים אותם. כ. ואומן ציר. ל. בצבע
 אדום. מ. ומלמדי אומנים. א. שהתרצה
 לבו. ב. מדי. ג. הכרזה. ד. מדי.
 ה. צבע אדום. ו. צורת. ז. אומן.

רש"י

לו (ה) מדי העבודה. יותר מכדי לורך העבודה:
 (ו) ויכלא. לשון מניעה: (ז) והמלאכה היתה דים
 לכל המלאכה ומלאכת ההצאה היתה דים של עושי
 המשכן, לכל המלאכה של משכן לעשות אותה, ולהותר:
 והותר. כמו והכבד את לבו (לעיל ט יא), ופסות את מואב
 (מלכים ב' ג כד):

אונקלוס

עֲסֻרִין וְתַמְנִיא אַמִּין וּפּוֹתִיא אַרְבַּע
אַמִּין דִּירֵיעָתָא חָדָא מִשְׁחָתָא חָדָא
לְכָל יִרְיעָתָא: (י) וְלִפְיָ יַת חֲמֵשׁ
יִרְיעֹן חָדָא עִם חָדָא וְחֲמֵשׁ יִרְיעֹן
לְפִיָּי חָדָא עִם חָדָא: (יא) וְעַבְד
עֲנוּבִין דְּתַכְלָא עַל סַפְתָּא דִּירֵיעָתָא
חָדָא מִסְטָרָא בֵּית לּוֹפִי פִן עַבְד
בְּסַפְתָּא דִּירֵיעָתָא בְּסְטָרָא בֵּית לּוֹפִי
תַנְיָנָא: (יב) חֲמִשִּׁין עֲנוּבִין עַבְד
בִּירֵיעָתָא חָדָא וְחֲמִשִּׁין עֲנוּבִין
עַבְד בְּסְטָרָא דִּירֵיעָתָא דְּבֵית לּוֹפִי
תַנְיָנָא מְכוּנָן עֲנוּבִיא חָדָא לְקַבֵּל
חָדָא: (יג) וְעַבְד חֲמִשִּׁין פּוֹרְפִין
דְּדָהֵב וְלִפְיָ יַת יִרְיעָתָא חָדָא עִם
חָדָא בְּפוֹרְפִיא וְהוּהּ מִשְׁכָּנָא חָדָא:
(יד) וְעַבְד יִרְיעֹן דְּמַעֲזִי לְפָרְסָא
עַל מִשְׁכָּנָא חָדָא עֲסָרִי יִרְיעֹן עַבְד
יְתֵהוּן: (טו) אֹרְכָא דִּירֵיעָתָא חָדָא
תַלְתִּין בְּאַמִּין וְאַרְבַּע אַמִּין פּוֹתִיא
דִּירֵיעָתָא חָדָא מִשְׁחָתָא חָדָא לְחָדָא
עֲסָרִי יִרְיעֹן: (טז) וְלִפְיָ יַת חֲמֵשׁ
יִרְיעֹן לְחוּד וְיַת שִׁית יִרְיעֹן לְחוּד:
(יז) וְעַבְד עֲנוּבִין חֲמִשִּׁין עַל סַפְתָּא
דִּירֵיעָתָא בְּסְטָרָא בֵּית לּוֹפִי וְחֲמִשִּׁין
עֲנוּבִין עַבְד עַל סַפְתָּא דִּירֵיעָתָא
דְּבֵית לּוֹפִי תַנְיָנָא: (יח) וְעַבְד פּוֹרְפִין
דְּנַחֲשׁ חֲמִשִּׁין לְלַפְפָּא יַת מִשְׁכָּנָא
לְמַהוּי חָדָא: (יט) וְעַבְד חוֹפְאָה
לְמִשְׁכָּנָא דְּמִשְׁכִּי דְּדַכְרִי מִסְמָקִי
וְחוֹפְאָה דְּמִשְׁכִּי סִסְגוּנָא מְלַעֲלָא:
(כ) וְעַבְד יַת דְּפִיא לְמִשְׁכָּנָא דְּאַעִי
שְׁטִין קִימִין: (כא) עֶסֶר אַמִּין אֹרְכָא
דְּדָפָא וְאַמְתָּא וּפְלָגוֹת אַמְתָּא פּוֹתִיא
דְּדָפָא חָדָא: (כב) תְּרִין צִירִין לְדָפָא
חָדָא מְשֻׁלְבִין חָדָא לְקַבֵּיל חָדָא פִן
עַבְד לְכָל דְּפִי מִשְׁכָּנָא: (כג) וְעַבְד
יַת דְּפִיא לְמִשְׁכָּנָא עֲשָׂרִין דְּפִין

רַחֵב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: כב שְׁתֵּי יוֹת לְקֶרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלְבַת אַחַת אֶל-אַחַת פִּן
עָשָׂה לְכָל קֶרֶשֶׁי הַמִּשְׁכָּן: כג וַיַּעַשׂ אֶת-הַקֶּרְשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲשָׂרִים קֶרְשִׁים

שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בְּאַמָּה וְרַחֵב אַרְבַּע בְּאַמָּה
הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל-הַיְרִיעֹת: י וַיַּחְבֵּר
אֶת-חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל-אַחַת וְחֲמֵשׁ יְרִיעֹת
חִבְר אַחַת אֶל-אַחַת: יא וַיַּעַשׂ לַלָּאֵת תְּכֵלֶת עַל
שַׁפְּת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקְצֵה בַּמַּחְבֵּרֶת פִּן עָשָׂה
בְּשַׁפְּת הַיְרִיעָה הַקִּיצוּנָה בַּמַּחְבֵּרֶת הַשְּׁנִית:
יב חֲמִשִּׁים לַלָּאֵת עָשָׂה בִּירֵיעָה הָאֶחָת וְחֲמִשִּׁים
לַלָּאֵת עָשָׂה בְּקֵצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֵּרֶת
הַשְּׁנִית מִקְבִּילַת הַלָּאֵת אַחַת אֶל-אַחַת:
יג וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קֶרְסִי זָהָב וַיַּחְבֵּר אֶת-הַיְרִיעֹת
אַחַת אֶל-אַחַת בְּקֶרְסִים וַיְהִי הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: פ
יד וַיַּעַשׂ יְרִיעֹת עֲזִים לְאַהֵל עַל-הַמִּשְׁכָּן עֲשָׂתִי-
עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם: טו אַרְךָ הַיְרִיעָה
הָאֶחָת שְׁלֹשִׁים בְּאַמָּה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רַחֵב
הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעֵשְׂתִי עֶשְׂרֵה
יְרִיעֹת: טז וַיַּחְבֵּר אֶת-חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת-
שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד: יז וַיַּעַשׂ לַלָּאֵת חֲמִשִּׁים עַל
שַׁפְּת הַיְרִיעָה הַקִּיצוּנָה בַּמַּחְבֵּרֶת וְחֲמִשִּׁים לַלָּאֵת
עָשָׂה עַל-שַׁפְּת הַיְרִיעָה הַחֲבֵרֶת הַשְּׁנִית: יח וַיַּעַשׂ
קֶרְסִי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים לְחַבֵּר אֶת-הָאֶהֱל לְהִיֵּת
אֶחָד: יט וַיַּעַשׂ מִכְסֵה לְאַהֵל עֶרְת אֵילִם מְאֻדָּמִים
וּמְכֹסֵה עֶרְת תְּחָשִׁים מְלֻמְעָלָה: ס חֲמִשִּׁי כ וַיַּעַשׂ
אֶת-הַקֶּרְשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שֹׁטִים עֲמֻדִים:
כא עֵשֶׂר אַמּוֹת אַרְךָ הַקֶּרֶשׁ וְאַמָּה וְחֲצִי הָאֶמָּה

אונקלוס

לפאת נגב תימנה: כד וארבעים אדני כסף עשה
 תחת עשרים הקרשים שני אדנים תחת הקרש
 האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש
 האחד לשתי ידתיו: כה ולצלע המשכן השנית
 לפאת צפון עשה עשרים קרשים: כו וארבעים
 אדניהם כסף שני אדנים תחת הקרש האחד
 ושני אדנים תחת הקרש האחד: כז ולירכתי
 המשכן ימה עשה ששה קרשים: כח ושני
 קרשים עשה למקצעת המשכן בירכתים:
 כט והיו תואמם מלמטה ויחדו יהיו תמים
 אל ראשו אלה הפבעת האחת בן עשה לשניהם
 לשני המקצעת: ל והיו שמנה קרשים ואדניהם
 כסף ששה עשר אדנים שני אדנים שני אדנים
 תחת הקרש האחד: לא ויעש בריחי עצי שטים
 חמשה לקרשי צלע המשכן האחת: לב וחמשה
 בריחם לקרשי צלע המשכן השנית וחמשה
 בריחם לקרשי המשכן לירכתים ימה: לג ויעש
 את הבריח התיכון לברח בתוך הקרשים מן
 הקצה אלה הקצה: לד ואת הקרשים צפה זהב
 ואת טבעתם עשה זהב בתים לבריחם ויצף
 את הבריחם זהב: לה ויעש את הפרכת תכלת
 וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב
 עשה אתה פרכים: לו ויעש לה ארבעה עמודי
 שטים ויצפם זהב וויהם זהב ויצק להם ארבעה
 אדני כסף: לז ויעש מסד לפתח האהל תכלת
 וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם:

לרוח עיבר דרומא: (כד) וארבעין
 סמכין דכסף עבד תחות עשרין דפין
 תרין סמכין תחות דפא חד לתרין
 צירוהי ותרין סמכין תחות דפא חד
 לתרין צירוהי: (כה) ולסטר משכנא
 תנינא לרוח ציפונא עבד עשרין
 דפין: (כו) וארבעין סמכיהון דכסף
 תרין סמכין תחות דפא חד ותרין
 סמכין תחות דפא חד: (כז) ולסיפי
 משכנא מערבא עבד שתא דפין:
 (כח) ותרין דפין עבד לזוית משכנא
 בסופיהון: (כט) והווי מכונין מלרע
 וכחדא הווי מכונין ברישיהון
 בעזקתא חדא פן עבד לתרויהון
 לתרתין וויין: (ל) והווי תמניא דפין
 וסמכיהון דכסף שתא עשר סמכין
 תרין סמכין תרין סמכין תחות
 דפא חד: (לא) ועבד עברי דאעי
 שיטין חמשא לדפי סטר משכנא
 חד: (לב) וחמשא עברין לדפי סטר
 משכנא תנינא וחמשא עברין לדפי
 משכנא לסופיהון מערבא: (לג) ועבד
 ית עברא מציעאה לאעברא בגו
 דפיא מן סיפי לספי: (לד) וית
 דפיא חפא דהבא וית עזקתהון
 עבד דהבא אתרא לעבריא וחפא
 ית עבריא דהבא: (לה) ועבד ית
 פרוכתא דתכלא וארגונא וצבע
 זהוריא ובוץ שזיר עובד אומן
 עבד יתה צורת כרובין: (לו) ועבד
 לה ארבעא עמודי שטין וחפונן
 דהבא וניהון דהבא ואתין להון
 ארבעא סמכין דכסף: (לז) ועבד
 פרסא לתרע משכנא תכלא וארגונא
 וצבע זהוריא ובוץ שזיר עובד ציר:
 ח. לרוח צד דרום. ט. ולסופי המשכן במערב.
 י. לזויות. כ. בסופם. ל. מכונין.
 מ. וכאחד היו מכונין. נ. בראשיהם.
 ס. זויותיהם. ע. לסופם במערב. פ. מקום
 לבריחים. צ. בריחים. ק. וצבע אדום.
 ר. אומן. ש. צורת. ת. וצבע אדום.
 א. צייר.

אונקלוס

(לח) וַיִּתְּ עֲמֻדוֹתַי חֲמֻשָּׁא וַיִּתְּ
 וַיִּוְהוּן וַחֲפֵי רִישֵׁיהוֹן וַכְּבוּשֵׁיהוֹן
 דְּהִבָּא וְסַמְכֵיהוֹן חֲמֻשָּׁא דְנַחֲשָׁא:
 (א) וַעֲבַד בְּצִלְאֵל יֵת אַרְוֵנָא דְאָעִי
 שְׁטִין תְּרַתִּין אַמִּין וּפְלָגָא אֹרְכֵיהָ
 וְאַמְתָּא וּפְלָגָא פּוֹתֵיהָ וְאַמְתָּא וּפְלָגָא
 רֹמִיָּה: (ב) וַחֲפֵהִי דְהִב דְּכִי מַגִּיו
 וּמִבְּרָא וַעֲבַד לִיה דִּיר דְּדִהִב סְחֹר
 סְחֹר: (ג) וְאַתִּיךְ לִיה אַרְבַּע עֲזָקָן
 דְּדִהִב עַל אַרְבַּע זַיִוִּיתֵיהָ* וְתַרְתִּין
 עֲזָקָן עַל סְטֵרִיהָ חֵד וְתַרְתִּין עֲזָקָן
 עַל סְטֵרִיהָ תַנְיָנָא: (ד) וַעֲבַד אַרְיַחִי
 דְאָעִי שְׁטִין וַחֲפָא יִתְהוֹן דְּהִבָּא:
 (ה) וְאַעִיל יֵת אַרְיַחִיא בְּעִזְקָתָא עַל
 סְטֵרִי דְאַרְוֵנָא לְמִיטַל יֵת אַרְוֵנָא:
 (ו) וַעֲבַד כְּפֹרְתָא דְדִהִב דְּכִי תְרַתִּין
 אַמִּין וּפְלָגָא אֹרְכָה וְאַמְתָּא וּפְלָגָא
 פּוֹתֵיהָ: (ז) וַעֲבַד תְּרִין כְּרוֹבִין דְּדִהִב
 נְגִידֵי עֲבַד יִתְהוֹן מִתְרִין סְטֵרִי
 כְּפֹרְתָא: (ח) כְּרוֹבָא חֵד מִסְטָרָא
 מִכָּא וְכְרוֹבָא חֵד מִסְטָרָא מִכָּא מִן
 כְּפֹרְתָא עֲבַד יֵת כְּרוֹבִיא מִתְרִין
 סְטֵרוֹהִי: (ט) וְהוּוּ כְּרוֹבִיא פְּרִיסִין
 גְּדַפְיָהוֹן לְעִילָא נְטִלִין בְּגַדְפֵיהוֹן
 עַל כְּפֹרְתָא וְאַפִּיהוֹן חֵד לְקַבִּיל חֵד
 לְקַבִּיל כְּפֹרְתָא הוּוּ אַפִּי כְּרוֹבִיא:
 (י) וַעֲבַד יֵת פְּתוּרָא דְאָעִי שְׁטִין
 תְּרַתִּין אַמִּין אֹרְכֵיהָ וְאַמְתָּא פּוֹתֵיהָ
 וְאַמְתָּא וּפְלָגָא רֹמִיָּה: (יא) וַחֲפָא
 יִתִּיהָ דְהִב דְּכִי וַעֲבַד לִיה דִּיר
 דְּדִהִב סְחֹר סְחֹר: (יב) וַעֲבַד לִיה
 גְּדַנְפָּא רֹמִיָּה פּוֹשְׁכָא סְחֹר סְחֹר
 וַעֲבַד דִּיר דְּדִהִב לְגְּדַנְפֵיהָ סְחֹר
 סְחֹר: (יג) וְאַתִּיךְ לִיה אַרְבַּע עֲזָקָן
 דְּדִהִב וַיִּהִב יֵת עֲזָקָתָא עַל אַרְבַּע

א. זוויתיהם. ב. נמשך (ע"י רש"י מנחות כח
 ע"א ד"ה מקשה). ג. נושאים. ד. גבהו
 טפח.

לח וְאֶת־עֲמֻדָיו חֲמֻשָּׁה וְאֶת־וַיִּוְהוּם וְצִפָּה
 רִאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם זָהָב וְאֲדָנִיָּהֶם חֲמֻשָּׁה
 נְחֹשֶׁת: פ לז א וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת־הָאָרֶן עֲצֵי
 שִׁטִּים אֲמָתִים וַחֲצֵי אַרְכּוֹ וְאִמָּה וַחֲצֵי רַחְבּוֹ
 וְאִמָּה וַחֲצֵי קִמְתּוֹ: ב וַיַּצְפֶּהוּ זָהָב טְהוֹר מִבַּיִת
 וּמִחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זָר זָהָב סָבִיב: ג וַיִּצַק לוֹ אַרְבַּע
 טַבָּעֹת זָהָב עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וְשִׁתֵּי טַבָּעֹת
 עַל־צִלְעוֹ הָאֶחָת וְשִׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צִלְעוֹ הַשֵּׁנִית:
 ד וַיַּעַשׂ בְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצַף אֹתָם זָהָב: ה וַיָּבֵא
 אֶת־הַבָּדִים בְּטַבָּעֹת עַל צִלְעֹת הָאָרֶן לְשֵׂאת
 אֶת־הָאָרֶן: ו וַיַּעַשׂ כַּפֹּרֶת זָהָב טְהוֹר אֲמָתִים וַחֲצֵי
 אַרְכָּהּ וְאִמָּה וַחֲצֵי רַחְבָּהּ: ז וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְרוֹבִים
 זָהָב מִקְשָׁה עֲשָׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת:
 ח כְּרוֹב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה וְכְרוֹב־אֶחָד מִקְצֵה
 מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת עֲשָׂה אֶת־הַכְּרוֹבִים מִשְׁנֵי קְצוֹתָיו
 קְצוּוֹתוֹ כְּתִיב: ט וַיְהִיו הַכְּרוֹבִים פְּרָשִׁי כְּנָפִים
 לְמַעַלָּה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנִיָּהֶם
 אִישׁ אֶל־אֶחָיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת הָיוּ פְּנֵי הַכְּרוֹבִים: פ
 י וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים אַרְכּוֹ
 וְאִמָּה רַחְבּוֹ וְאִמָּה וַחֲצֵי קִמְתּוֹ: יא וַיִּצַף אֹתוֹ זָהָב
 טְהוֹר וַיַּעַשׂ לוֹ זָר זָהָב סָבִיב: יב וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֵּרֶת
 טַפַּח סָבִיב וַיַּעַשׂ זָר־זָהָב לְמִסְגֵּרָתוֹ סָבִיב: יג וַיִּצַק
 לוֹ אַרְבַּע טַבָּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע

רש"י

לז (א) וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל. לפי שנמן נפשו על המלאכה יותר משאר חכמים, נקראת על שמו^א:

מקורי רש"י

א. ע"י שמות רבה (פרשה נ פסקה ה): ויעש בצלאל וכי בצלאל שנתן נפשו עליו ביותר לא קיפח הקב"ה שכרו ופרסמו הכתוב על עשה לעצמו שבכל דבר ודבר הוא אומר ויעש בצלאל אלא על כל דבר ודבר.

אונקלוס

זויתא דלארבע רגלוהי: (יד) לקביל
 גדנפא הווא עזקתא אתרא'
 לאריחיא למיטל ית פתורא:
 (טו) ועבד ית אריחיא דאעי שטין
 וחפא יתהון דהבא למיטל ית
 פתורא: (טז) ועבד ית מניא דעל
 פתורא ית מגיסוהי וית בזיכוהי וית
 מכילתיה וית קשונתא דמנסכין בהן
 דהב דכי: (יז) ועבד ית מנרתא דדהב
 דכי נגיד' עבד ית מנרתא שידה
 וקנה פלידהא חזורהא ושושנהא
 מנה הוו: (יח) ושפא קנין נפקין
 מסטרהא תלת קני מנרתא מסטרה
 חד ותלת קני מנרתא מסטרה
 תנינא: (יט) תלתא פלידין מצירין'
 בקניא חד חזור ושושן ותלתא
 פלידין מצירין' בקניא חד חזור
 ושושן בן לשיפא קנין דנפקין
 מן מנרתא: (כ) ובמנרתא ארבעא
 פלידין מצירין' חזורהא ושושנהא:
 (כא) וחזור תחות תרין קנין דמנה
 וחזור תחות תרין קנין דמנה וחזור
 תחות תרין קנין דמנה לשפא קנין
 דנפקין מנה: (כב) חזורהא וקניהון
 מנה הוו כולה נגידא' חדא דדהב
 דכי: (כג) ועבד ית בוצינהא שבועא
 וצבייתהא ומחתיתהא דדהב דכי:
 (כד) כפרא דדהב דכי עבד יתה
 וית כל מנהא: (כה) ועבד ית
 מדבחה דקטורת בוסמיא' דאעי
 שטין אמתא אורפיה ואמתא פותיה
 מרבע ותרתין אמין רומיה מניה
 הווא קרנוהי: (כו) וחפא יתיה
 דהב דכי ית איגריה וית כותלוהי
 סחור סחור וית קרנוהי ועבד
 ליה דיר דדהב סחור סחור:
 (כז) ותרתין עזקן דדהב עבד ליה
 ה. הזויות. ו. מקום. ז. נמשך (עי' רש"י
 מנחות כח ע"א ד"ה מקשה). ח. מצויירים.
 ט. מצויירים. י. מצויירים. כ. משוכה (עי'
 רש"י מנחות כח ע"א ד"ה מקשה). ל. בשמים.

הפאת אשר לארבע רגליו: יד לעמת המסגרת
 היו הטבעת בתיים לבדים לשאת את השלחן:
 טו ויעש את הפדים עצי שטים ויצף אתם זהב
 לשאת את השלחן: טז ויעש את הכלים אשר
 על השלחן את קערותיו ואת כפתיו ואת
 מנקיותיו ואת הקשות אשר יסך בהן זהב טהור:
 פ ששי שלישי כשהן מחוברין יז ויעש את המנרה זהב טהור
 מקישה עשה את המנרה ירכה וקנה גביעיה
 כפתריה ופרחיה ממנה היו: יח וששה קנים
 יצאים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחד
 ושלשה קני מנרה מצדה השני: יט שלשה
 גבעים משקדים בקנה האחד כפתור ופרח
 ושלשה גבעים משקדים בקנה אחר כפתור ופרח
 בן לששת הקנים היצאים מן המנרה: כ ובמנרה
 ארבעה גבעים משקדים כפתריה ופרחיה:
 כא וכפתור תחת שני הקנים ממנה וכפתור תחת
 שני הקנים ממנה וכפתור תחת שני הקנים ממנה
 לששת הקנים היצאים ממנה: כב כפתריהם
 וקנתם ממנה היו כלה מקשה אחת זהב טהור:
 כג ויעש את נרתיה שבעה ומלקחיה ומחתתיה
 זהב טהור: כד כפר זהב טהור עשה אתה ואת
 כלכליה: פ כה ויעש את מזבח הקטרת עצי
 שטים אמה ארכו ואמה רחבו רבוע ואמתים
 קמתו ממנו היו קרנתיו: כו ויצף אתו זהב טהור
 את גגו ואת קורתיו סביב ואת קרנתיו ויעש לו
 זר זהב סביב: כז ושתי טבעת זהב עשה לו

אונקלוס

מלרע לדיריה על תרתין זוינתיה^מ על
 תרין סטרוהי לאתרא לאריחיא
 למיטל יתיה בהון: (כח) ועבד ית
 אריחיא דאעי שטין וחפא יתהון
 דהבא: (כט) ועבד ית משחא
 דרבנתא קודשא וית קטורת בוסמיא
 דכי עובד בוסמנו: (א) ועבד ית
 מדבחא דעלתא דאעי שטין חמש
 אמין אורפיה וחמש אמין פותיה
 מרבע ותלתא אמין רומיה:
 (ב) ועבד קרנהי על ארבע זיונתיה
 מניה הווא קרנהי וחפא יתיה
 נחשא: (ג) ועבד ית כל מני מדבחא
 ית פסכתרותא וית מגרופיתא וית
 מזרקא ית צנוריתא וית מחתיתא
 כל מנוהי עבד נחשא: (ד) ועבד
 למדבחא סרדא^א עובד מצדתא^ב
 דנחשא תחות סוכביה מלרע עד
 פלגיה: (ה) ואתין ארבע עזקתא
 בארבע זוינתא לסרדא דנחשא
 אתרא^א לאריחיא: (ו) ועבד ית
 אריחיא דאעי שטין וחפא יתהון
 נחשא: (ז) ואעיל ית אריחיא
 בעזקתא על סטרי מדבחא למיטל
 יתיה בהון חליל^א לוחין עבד יתיה:
 (ח) ועבד ית פיורא דנחשא וית
 בסיסיה^א דנחשא במחזית נשיא

מ. זיותינו. א. עי רש"י לעיל פרק כו פסוק ט. מעשה מלכודת. ג. מקום. ד. חלול. ה. בסיסו.

מתחת לזרו על שתי צלעתיו על שני צדיו
 לבתים לבדים לשאת אתו בהם: כח ויעש
 את הבדים עצי שטים ויצף אתם זהב: כט ויעש
 את שמן המשחה קדש ואת קטרת הסמים
 טהור מעשה רקח: ס שביעי רביעי כשהן מחוברין
 לח א ויעש את מזבח העלה עצי שטים חמש
 אמות ארכו וחמש אמות רחבו רבוע ושלוש
 אמות קמתו: ב ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו
 ממנו היו קרנתיו ויצף אתו נחשת: ג ויעש
 את כל כלי המזבח את הסירות ואת היעים
 ואת המזרקת את המזלגת ואת המחתת כל
 כליו עשה נחשת: ד ויעש למזבח מכפר מעשה
 רשת נחשת תחת ברבבו מלמטה עד חציו:
 ה ויצק ארבע טבעת בארבע הקצות למכפר
 הנחשת בתים לבדים: ו ויעש את הבדים עצי
 שטים ויצף אתם נחשת: ז ויבא את הבדים
 בטבעת על צלעת המזבח לשאת אתו בהם
 נבוב לחת עשה אתו: ס ח ויעש את הפיור
 נחשת ואת פנו נחשת במראת הצבאות

רש"י

כשהיו צעליהם יגעים צעדות פרך, היו הולכות
 ומוליכות להם מאכל ומשתה ומאכילות אותם, ונוטלות
 המראות, וכל אחת רואה ענמה עם צעלה צמררה,
 ומשדלתו דדברים, לומר אני נאה ממך, ומתוך כך
 מביאות לצעליהם לידי תאוה, ונוקקות להם, ומתעצרות
 ויולדות שם, שנאמר פתח הפופים עוררתיך^ב (שיר השירים
 ח ה), וזה שנאמר צמררות הצבאות, ונעשה הכיור
 מהם, שהוא לשום שלום צין איש לאשתו, להשקות

לח (י) נבוב דחת. נבוב הוא חלול, וכן ועציו תרצע
 תרצעות נבוב (ירמיה נב כא): נבוב דחת. הלוטות של עני
 שטים לכל רוח, והחלל צאמנע^א: (ח) במראת
 הצבאות. צנות ישראל היו צידן מראות, שראות צהן
 כשהן מתקשטות, ואף אותן לא עכזו מלהביא לנדבת
 המשכן, והיה מואס משה צהן, מפני שעשויים ליצר
 הרע, אמר לו הקב"ה קבל, כי אלו חציצין עלי מן הכל,
 שעל ידיהם העמידו הנשים לצאות רבות צמררים,

מקורי רש"י

בשעה שהולכות לשאוב מים, הקדוש ברוך הוא מזמן להם דגים
 קטנים בכדיהן ושואבות מחצה מים ומחצה דגים, ובאות ושופות

א. עי' תרגום אונקלוס. ב. עי' סוטה (יא ע"ב): דרש רב עזריא,
 בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים,

אונקלוס

אֲשֶׁר צָבְאוּ פָתַח אֶהֱל מוֹעֵד: ס ט וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֲצֵר לַפֶּאֱתָנִים נֶגֶב תִּימָנָה קִלְעֵי הַחֲצֵר שֵׁשׁ מִשׁוֹר מֵאָה בָּאֲמָה: י עֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וְאֲדָנִיָּהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעֲמוּדִים וְחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף: יא וְלַפֶּאֱתָנִים צָפוֹן מֵאָה בָּאֲמָה עֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וְאֲדָנִיָּהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעֲמוּדִים וְחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף: יב וְלַפֶּאֱתָנִים קִלְעִים חֲמִשִּׁים בָּאֲמָה עֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרֵה וְאֲדָנִיָּהֶם עֶשְׂרֵה וְוֵי הָעֲמֻדִים וְחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף: יג וְלַפֶּאֱתָנִים קִדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אֲמָה: יד קִלְעִים חֲמִש־עֶשְׂרֵה אֲמָה אֶל־הַכֶּתֶף עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדָנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה: טו וְלַכֶּתֶף הַשְּׂנִית מִזֵּה וּמִזֵּה לְשַׁעַר הַחֲצֵר קִלְעִים חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אֲמָה עֲמֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדָנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה: טז כָּל־קִלְעֵי הַחֲצֵר סָבִיב שֵׁשׁ

דֹּאֲתִין לְצִלְאָהּ בְּתַרְע מִשְׁפֵּן זְמַנָּא: (ט) וְעֵבֵד יֵת דְּרִתָּא לְרוּחַ עֵיבֵר דְּרוּמָא סְרְדֵי דְּדִרְתָּא דְּבוּץ שְׁזִיר מָאָה בָּאֲמִין: (י) עֲמוּדֵיהוֹן עֶסְרִין וְסַמְכֵיהוֹן עֶסְרִין דְּנַחֲשָׂא וְוֵי עֲמוּדֵיָּא וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כֶּסֶף: (יא) וְלְרוּחַ צְפוּנָא מָאָה אֲמִין עֲמוּדֵיהוֹן עֶסְרִין וְסַמְכֵיהוֹן עֶסְרִין דְּנַחֲשָׂא וְוֵי עֲמוּדֵיָּא וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כֶּסֶף: (יב) וְלְרוּחַ מְעֵרְבָא סְרְדִין חֲמִשִּׁין אֲמִין עֲמוּדֵיהוֹן עֶסְרָא וְסַמְכֵיהוֹן עֶסְרָא וְוֵי עֲמוּדֵיָּא וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כֶּסֶף: (יג) וְלְרוּחַ קְדוּמָא מְדִינְחָא חֲמִשִּׁין אֲמִין: (יד) סְרְדִין חֲמִשׁ עֶסְרֵי אֲמִין לְעֵבְרָא עֲמוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסַמְכֵיהוֹן תְּלָתָא: (טו) וְלְעֵבְרָא תְּנִינָא מְכָא וּמְכָא לְתַרְע דְּרִתָּא סְרְדִין חֲמִשׁ עֶסְרֵי אֲמִין עֲמוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסַמְכֵיהוֹן תְּלָתָא: (טז) כָּל סְרְדֵי דְּרִתָּא סְחוּר סְחוּר דְּבוּץ

ו. במראות הנשים שבאות להתפלל. ז. לצד דרום. ח. ולצד. ט. ולצד מערב. י. ולצד. כ. לצד. ל. ולצד.

רש"י

התנופה, כך דרש רבי תנחומא, וכן תרגם אונקלוס בְּמַחְזֵיט גִּשְׁיָא, והוא תרגום של מראות, מירוא"ש צלע"ז (שפיטעגעל), וכן מנינו בשיעור (ג. כ) וְהַגְּלִינִים, מתרגמינן וּמַחְזֵיטָא: אשר צבאו. להציא נדבנות:

ממס שצתוכו למי שקנא לה בעלה ונסתרה, ותדע לך שהן מראות ממש, שהרי נאמר וּנְחֹשֶׁת הַפְּנוּפָה שְׁצַעִים כְּכַר וְגו' ויעש זה וְגו' וַיַּעַשׂ צָה (לקמן כט-ג), וכיור וכו' לא הזכירו שם, למדת, שלא היה נחשת של כיור מנחשת

מקורי רש"י

בזכות אותן המראות שהיו מראות לבעליהן ומרגילות אותן לידי תאוה מתוך הפרך העמידו כל הצבאות שנאמר (שמות יב) יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים ואומר הוציא ה' את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם (שם), כיון שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לעשות את המשכן עמדו כל ישראל ונתנדבו מי שהביא כסף ומי שהביא זהב או נחשת ואבני שוהם ואבני מלואים הביאו בזריזות הכל, אמרו הנשים מה יש לנו ליתן בנדבת המשכן, עמדו והביאו את המראות והלכו להן אצל משה, כשראה משה אותן המראות זעף בהן, אמר להם לישראל טולו מקלות ושברו שוקיהן של אלו, המראות למה הן צריכין, א"ל הקדוש ברוך הוא למשה משה על אלו אתה מבזה, המראות האלו הן העמידו כל הצבאות הללו במצרים טול מהן ועשה מהן כיור נחשת וכו' לכהנים שממנו יהיו מתקדשין הכהנים, שנאמר ויעש את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראות הצבאות אשר צבאו באותן המראות שהעמידו את כל הצבאות האלה, לפיכך כתיב ונחשת התנופה שבעים ככר נחשת הכלות.

שתי קדירות אחת של חמין ואחת של דגים, ומוליכות אצל בעליהן לשדה, ומרחיצות אותן וסכות אותן ומאכילות אותן ומשקות אותן ונוקקות להן בין שפתים, שנאמר אם תשכבון בין שפתים וְגו', וכיור וכיון שמתעברות באות לבתיהם; וכיון שמגיע זמן מולדיהן, הולכות ויולדות בשדה תחת התפוח, שנאמר תחת התפוח עוררתיך וְגו'. ג. עי' תנחומא פקודי (פרק ט): אלה פקודי המשכן וְגו' ונחשת התנופה ונחשת הכלות, שכן בלשון יון קורין לכלה נינפי. אתה מוצא בשעה שהיו ישראל בעבודת פרך במצרים גזר עליהם פרעה שלא יהיו ישנים בבתיהן שלא יהיו משמשין מטותיהן. אמר רבי שמעון בר חלפתא, מהו היו בנות ישראל עושות, יורדות לשאוב מים מן היאור והקב"ה היה מזמין להם דגים קטנים בתוך כדיהן והן מוכרות ומבשלות מהן ולוקחות מהן יין והולכות לשדה ומאכילות את בעליהן שם. שנא' (שמות א) בכל עבודה בשדה. משהיו אוכלין ושותין, נוטלות המראות ומביטות בהן עם בעליהן, זאת אומרת אני נאה ממך, וזה אומר אני נאה ממך, ומתוך כך היו מרגילין עצמן לידי תאוה ופרין ורביץ והקב"ה פוקדן לאלתר. וכי

שמות לה ויקהל

אונקלוס

שְׁזִיר: (יז) וְסִמְכִיא לְעִמּוּדֵיא דְנַחֲשָׂא
 וְנִי עִמּוּדֵיא וְכַבּוּשִׁיהוּן כְּסָף וְחַפּוּי
 רִישִׁיהוּן דְּכֶסֶף וְאַנּוּן מְכַבְּשִׁין כְּסָף
 כָּל עִמּוּדֵי דְרִתָּא: (יח) וּפְרָסָא דְתַרְע
 דְרִתָּא עוֹבֵד צִיר"ת תְּכֵלָא וְאַרְגָּמָנָא
 וְצִבְעֵי זְהוּרִי וְכוּץ שְׁזִיר וְעֶסְרִין אַמִּין
 אֲוִרְכָא וְרוּמָא בְּפִתְיָא חֲמֵשׁ אַמִּין
 לְקַבִּיל סְרְדֵי דְרִתָּא: (יט) וְעִמּוּדֵיהוּן
 אַרְבַּעָא וְסִמְכִיהוּן אַרְבַּעָא דְנַחֲשָׂא
 וְנִיהוּן כְּסָף וְחַפּוּי רִישִׁיהוּן
 וְכַבּוּשִׁיהוּן כְּסָף: (כ) וְכָל סִיפֵיא
 לְמִשְׁכָּנָא וְלְדִרְתָּא סָחוּר סָחוּר
 דְנַחֲשָׂא:

מ. מעשה של ציור. נ. וצבע אדום.

מִשְׁזֹר: יז וְהָאֲדָנִים לְעִמּוּדִים נְחֹשֶׁת וְנִי הָעִמּוּדִים
 וְחִשּׁוּקֵיהֶם כְּסָף וְצִפּוּי רִאשֵׁיהֶם כְּסָף וְהֵם
 מְחֻשָּׁקִים כְּסָף כָּל עִמּוּדֵי הַחֲצֵר: מַפְטִיר יח וּמִסְךְ
 שְׁעַר הַחֲצֵר מַעֲשֶׂה רָקִים תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
 שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזֹר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אַרְדָּי וְקוֹמָה בְּרַחֲב
 חֲמֵשׁ אַמּוֹת לְעֵמֶת קִלְעֵי הַחֲצֵר: יט וְעִמּוּדֵיהֶם
 אַרְבַּעָה וְאֲדָנֵיהֶם אַרְבַּעָה נְחֹשֶׁת וְוִיהֶם כְּסָף
 וְצִפּוּי רִאשֵׁיהֶם וְחֻשְׁקֵיהֶם כְּסָף: כ וְכָל־הַיְתֹדֹת
 לְמִשְׁכָּן וְלַחֲצֵר סָבִיב נְחֹשֶׁת: ס ס ס

קכ"ב פסוקים. סנוא"ה סימן. ומפטירין ויעש חירום. במלכים א' פרק ז'

רש"י

(יח) לעמדת קלעי החצר. כמדת קלעי החצר:
 חסלת פרשת ויקהל

הפטרה לפרשת ויקהל לאשכנזים

מלכים א' ז מ-נ

ז (מ) וַיַּעַשׂ חִירוֹם אֶת־הַכִּירוֹת וְאֶת־הַיַּעֲצִים וְאֶת־הַמְזֻרְקוֹת וַיִּכְלֵ חִירוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה
 אֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה: (מא) עִמּוּדִים שְׁנַיִם וְגִלְתֵּי הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעִמּוּדִים שְׁתַּיִם
 וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכֹסֹת אֶת־שְׁתֵּי גִלְתֵּי הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעִמּוּדִים: (מב) וְאֶת־הַרְמָנִים אַרְבַּע
 מְאוֹת לְשֵׁתֵי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי־טוּרִים רְמָנִים לְשֵׂבְכָה הָאֶחָת לְכֹסֹת אֶת־שְׁתֵּי גִלְתֵּי הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
 הָעִמּוּדִים: (מג) וְאֶת־הַמְּכַנּוֹת עֲשׂוֹר וְאֶת־הַכִּירוֹת עֲשׂוֹרָה עַל־הַמְּכַנּוֹת: (מד) וְאֶת־הַיָּסִים הָאֶחָד
 וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנַיִם־עֶשְׂרֵת תַּחַת הַיָּסִים: (מה) וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיַּעֲצִים וְאֶת־הַמְזֻרְקוֹת וְאֵת כָּל־הַכְּלָיִם
 הָאֵהָל הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשָׂה חִירוֹם לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה נְחֹשֶׁת מְמֹרֵט: (מו) בְּכַפֵּר הִירְדֵן יִצְקֶם הַמֶּלֶךְ
 בְּמַעֲבָה הָאֲדָמָה בֵּין סְכוֹת וּבֵין צִרְתָּן: (מז) וַיִּנַּח שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכְּלָיִם מְרַב מְרַב מְאֹד מְאֹד לֹא נִחְקַר
 מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת: (מח) וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־הַכְּלָיִם אֲשֶׁר בֵּית יְהוָה אֵת מִזְבַּח הַזֹּהֵב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן
 אֲשֶׁר עָלָיו לַחֵם הַפָּנִים זָהָב: (מט) וְאֶת־הַמְּנֹרֹת חֲמֵשׁ מִיָּמִין וְחֲמֵשׁ מִשְּׂמָאוֹל לְפָנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר
 וְהַפָּרָח וְהַנֶּגֶר וְהַמְּלַקְחִים זָהָב: (נ) וְהַסְּפוֹת וְהַמְּזֻמְרוֹת וְהַמְזֻרְקוֹת וְהַכְּפֹת וְהַמְּחַתָּוֹת זָהָב סָגוּר
 וְהַפְּתוֹת לְדִלְתוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי לְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים לְדִלְתֵי הַבַּיִת לְהִיכָל זָהָב: פ